

Alle kanten op?

Alle open dagen van universiteiten en hogescholen had ik afgelopen. Ik vond allerlei studies wel min of meer interessant. Maar er was er toch niet een die er bovenuit sprong. Dus besloot ik maar wiskunde te gaan studeren, want ‘met wiskunde kun je later toch nog alle kanten op’. Dat was in 1984. Het viel niet altijd mee. Ik vond het bij de meeste vakken steeds weer een hele strijd om door te dringen in de stof en om te doorgronden waar het allemaal heen moest leiden. Gelukkig kwam er dan wel altijd een vervolgvak waarin ik met meer overzicht beter begreep waar het inleidende vak nou helemaal over ging. Later bleek dat de analysevakken mij wel aardig lagen, en uiteindelijk studeerde ik af in 1990 bij Korevaar en Wiegerinck in de functietheorie.

Ik had de smaak te pakken en wilde verder met de wiskunde, ik was net lekker op gang. Op de wiskundefaculteit van de VU was er de mogelijkheid mijn vervangende dienstplicht te vervullen met het begeleiden van werkcolleges. Die dienstplicht ging min of meer naadloos over in een aio-schap bij de analysegroep van Prof. Kaashoek aan de VU. Daar had ik een goede tijd, ik zat in een erg actieve groep met veel buitenlandse contacten, ik werd goed begeleid, er waren congressen ver weg, en mijn onderzoek verliep ook nog voorspoedig. Eind 1996 was ik klaar.

Inmiddels was ik zo gespecialiseerd geraakt in een richting die zo theoretisch was dat alleen een verdere universitaire carrière voor de hand lag. Maar de universitaire banenmarkt zat op dat moment potdicht, in ieder geval in Nederland. In die tijd was wel net de hele automatiseringsgolf op gang gekomen, en na twaalf jaar wiskunde wilde ik ook wel weer eens iets verder om mij heen kijken. Maar als ik dan toch met computers ging werken wilde ik er eerst ook wel echt verstand van krijgen. Dus, halverwege 1997, liet ik mij omscholen tot systeembeheerder, bij een detacheringsbedrijf. Die omscholing leek nergens op, ik werd gewoon lekker in het diepe

gegooid. Mijn eerste ‘klus’ was bij de helpdesk van dat bedrijf zelf. Ik had een moeizame start, ik wist van toeten noch blazen op automatiseringsgebied, en ik vond het bij dat bedrijf ook niet erg leuk.

Na een paar maanden werd ik geplaatst bij de verzekeringsmaatschappij Hooge Huys in Alkmaar. Daar ging het een stuk beter. Ik maakte kennis met allerlei systemen en programma’s en technieken, oude en nieuwe, goede en slechte. Zodra het concurrentiebeding het toeliet stapte ik over van het detacheringsbedrijf naar Hooge Huys zelf. In een groot kantoorautomatiseringproject kon ik een aardige rol spelen bij het ontwerpen en implementeren van een standaard PC inrichting voor pakweg 1500 PC’s. Al die PC’s werden door een aantal scripts automatisch en van afstand voorzien van een set software waar alle medewerkers genoeg aan hebben. Ook bij problemen op een PC waar de helpdesk niet onmiddellijk uitkomst geeft kan op afstand ingegrepen worden zodat de betreffende medewerker weer verder kan werken. Na zo’n drie jaar beheer stapte ik in 2001 intern over naar een programmeerafdeling en daar zit ik nu nog. Het is de afdeling-van-de-toekomst van het bedrijf, we werken volgens de Object Oriented en Component Based methodieken. Object Oriented en Component Based betekent dat er geprogrammeerd en ontworpen wordt volgens een structuur die voorspelbare en hanteerbare hapklare brokken (Objecten) oplevert. Een Component wordt gevormd door een afgeronde complete set Objecten die bij elkaar horen, en die dan samen een fenomeen zoals bijvoorbeeld Verzekeringnemer beschrijven. Het is de bedoeling dat zo’n Verzekeringnemer-Component dan in de toekomst voor alle systemen waar een Verzekeringnemer een rol in speelt gebruikt gaat worden. Jammer genoeg heeft men destijds voor die afdeling-van-de-toekomst wel voor een taal (Forté) gekozen die inmiddels de concurrentieslag met Java ruimschoots verloren heeft. Met Forté maken we een formulieren-inrichtingssysteem waarmee andere (verzekerings-)afdelingen zelf al hun elektronische formulieren kunnen maken, compleet met automatische verwerking, ter vervanging van de traditionele papieren formulieren. Zelf besteed ik momenteel al mijn tijd aan het ontwerpen en

maken van een soort toegangspoort die het mogelijk maakt voor onze interne systemen om via het internet gegevens op te halen bij instanties als RDW (Rijksdienst voor het Wegverkeer) voor kentekens en FISH (Fraude Informatie Systeem Holland) voor fraude-informatie. En andersom kunnen andere instanties via die poort bij ons bijvoorbeeld premieberekeningen opvragen, schades aanmelden of offertes aanvragen. En dat alles snel en veilig en ‘real-time’. Die poort maken we gelukkig wèl in Java.

Zo theoretisch en abstract als ik toen bezig was met de wiskunde, zo praktisch en concreet is mijn werk nu. En zo rustig en grondig als ik mijn onderzoek kon doen in mijn aio-tijd, zo snel en hectisch is het vaak nu. Beide situaties hebben hun goede kanten vind ik. Overeenkomsten zijn er ook. Ten eerste steekt alles natuurlijk logisch in elkaar. Zo niet, dan werkt je programma gewoon niet en zie je het voor je ogen fout gaan. Vroeger als ik een fout ‘bewijs’ van een stelling produceerde was het veel moeilijker achter de fout te komen. Het werken aan de grotere en meer complexe computerprogramma’s vind ik tot nu toe ook net zo uitdagend als destijds het wiskundeonderzoek. En ook het omzeilen of voorkomen van alle zaken die mis (kunnen) gaan en het oplossen van alle problemen die opdoemen vind ik heel vergelijkbaar met destijds het volledig proberen te doorgronden van een wiskundig model of theorie.

En vind ik het nu leuker dan toen? Ja, eerlijk gezegd wel. In ieder geval is het prettig om te zien dat er ook echt iets gebeurt met de spullen die ik aflever, dat er echt mee gewerkt wordt en dat anderen er baat bij hebben. Ik vind het ook wel een enerverende tijd, in een paar decennia is er door die automatisering toch een hoop veranderd, en de komende tijd zullen er ook weer nieuwe technieken of betere versies daarvan bijkomen. Ik vind het erg leuk om dat van dichtbij mee te maken en er zelfs een beetje aan mee te werken. Wat ik nu minder leuk vind is dat ik niet altijd de mogelijkheid heb (vanwege tijd of budget) om de best mogelijke oplossing te bereiken, en om een programma zo efficient en elegant mogelijk te maken. En ook is het altijd vervelend als er managers gaan zeuren of zelfs in paniek raken als ik eens een deadline niet haal. Dat gebeurt nog wel eens . . .

Maar dat betekent niet dat ik spijt heb van mijn wiskundetijd, hoor! Ik vond ook dat een heel inspirerende en uitdagende tijd. Ik heb heel goede herinneringen aan de wetenschap en ben blij dat ik het allemaal meegemaakt heb: het onderzoek, het publiceren, de congressen, de lezingen die ik daar gaf, en niet te vergeten de internationale contacten en het samenwerken met al die mensen. Maar toen kwam daar dus het moment dat bleek: ‘met wiskunde kun je later toch nog alle kanten op’.

Dirk Temme
dtemme@dds.nl